

Venstre sitt representantforslag om utredning av selvbestemt livsavslutning

Legeforeningens innspill

Det vises til Venstres representantforslag der regjeringen bes utrede om og på hvilken måte retten til selvbestemt livsavslutning kan innarbeides i norsk lov.

Representantforslaget innledes med henvisning til et lovforslag som ble fremmet av en pasient med uhelbredelig kreft, i samarbeid med Foreningen retten til en verdig død. Lovforslaget hadde som formål å sikre uhelbredelig syke hjelp til å avslutte livet med verdighet og trygghet.

Ulike mennesker har ulike historier å fortelle etter å ha vært pårørende til alvorlig syke eller eldre, døende pasienter. Noen forteller om en verdig og trygg avslutning preget av god omsorg gitt av kompetent personell. Andre har helt andre opplevelser preget av uro, engstelse, utrygghet og smerter. Legeforeningen er opptatt av, og vil jobbe for, at både helsetjenesten og samfunnet for øvrig gjør det som står i deres makt for at livets avslutning skal preges av verdighet og trygghet, for alle.

Palliativ medisin handler om lindring og livskvalitet for pasienter og pårørende gjennom hele forløpet av livstruende sykdom. I dette inngår god pleie og lindrende behandling som skal sikre verdighet og trygghet i livets siste fase, helt frem til døden. Det gjelder både for dem som dør av alvorlig sykdom eller skade, og for dem som nærmer seg en naturlig død som følge av høy alder.

Legeforeningen mener at både fagfolk, Stortinget og Regjeringen først og fremst må jobbe for å styrke det palliative tilbudet i Norge. Målet må være å sikre at innbyggerne kan være trygge på at de får god pleie og lindring når de trenger det, enten det skyldes alvorlig sykdom eller høy alder.

Legeforeningens etiske regler åpner ikke for at leger skal utføre dødshjelp, det vil si eutanasi eller assistert selvmord, som begge er handlinger hvor hensikten er å fremskynde dødstidspunktet. Begrensning av livsforlengende eller nytteløs behandling er ikke å regne som dødshjelp, fordi pasienten da dør av sin underliggende sykdom. Det samme gjelder lindrende sedering, der hensikten er å få kontroll med symptomer som ikke lar seg lindre på annen måte

For å få mer kunnskap om befolkningens forståelse av lindrende behandling gjennomførte Legeforeningen i vinter en befolkningsundersøkelse. Den viste at et stort flertall oppfatter ulike lindrende tiltak som god behandling, men mange tror at slik behandling ikke er tillatt innenfor dagens lovverk. Undersøkelsen avdekket også at det er usikkerhet om hva som regnes som lindrende behandling, og hva som regnes som dødshjelp. Lignende funn ble nylig også gjort i Danmark.

Legeforeningen mener det er behov for informasjon om at god lindrende behandling kan tilbys, også innenfor dagens lovverk. Innbyggernes rett til god pleie og lindring, uavhengig av diagnose, alder, bosted og personlig økonomi må sikres. Vi vet at tilbudet i dag er mangelfullt, med store forskjeller mellom diagnosegrupper, kommuner, institusjoner og regioner. En satsing på god pleie og lindring i livets siste fase vil være et viktig og nødvendig skritt på veien for å trygge befolkningen på at de, den dagen de trenger det, kan avslutte livet med verdighet og trygghet.

Med dette som bakgrunn fraråder Legeforeningen at Stortinget vedtar å be regjeringen utrede om og på hvilken måte retten til selvbestemt livsavslutning kan innarbeides i norsk lov. Legeforeningen mener at innsatsen nå må settes inn for å sikre god informasjon til befolkningen og god palliativ behandling.